

Posudek vedoucího diplomové práce Marka Jandy
„Psychologické aspekty členství jedince v online komunitách“
Univerzita Karlova v Praze. Filozofická fakulta. Katedra psychologie.
Praha 2011

Autor předložené rozsáhlé práce se zaměřuje na psychologické aspekty aktuální a v ČR zatím jen okrajově zkoumané problematiky online komunit.

V teoretické části práce se zabývá převážně na formami onlinové komunikace a na online identitou a její prezentaci v daném prostředí. Věrohodnost sebe prezentace a její vnímání ostatními, prostředky k vytváření sebe prezentace a aspekty anonymity tvoří stěžejní náplň této části textu. Velmi kvalitně a znale je zpracována kapitola Historie online komunit a Komunikace online a její proměny – část textu by jistě bylo možné publikovat v odborné literatuře. Naopak za poněkud zbytečné mám neustálé zdůrazňování rychlého zastarávání dat; psychologie může naopak směřovat k zobecnění určitých trendů či zákonitostí. Jako by zde byl autor ovlivněn spíše technickou stránkou problému.

Empirická část (autor zvolil označení praktická) se pak zaměřuje převážně na online vytvářené „přátelské“ vazby mezi uživateli sítě a jejich dopady na vzájemnou komunikaci. Autor se zabývá faktory jako reciprocita vztahu, směřování vztahu a frekvence komunikace ve vztahu k přidání do „přátelství“. Pracuje převážně s daty získanými na bázi uživatelů diskusního serveru nyx.cz.

Výzkumné pole se rozpadá do 6 dílčích problémových okruhů – výzkumných otázek: vztah „přátelství“ a aktivita jednotlivců, reciprocita a aktivita u „přátelství“, komunikační rozdíl mezi přijímajícími a nabízejícími, proměny množství „přátel“ v čase – soukromá komunikace versus diskuse, vztah pozvání ke komunikaci a další užívání služby, vztah přátelství a hodnocení příspěvků. Jednotlivým okruhům zkoumání autor přiřazuje dílčí metody výsledky a diskusi. Navazuje pak ještě diskusí souhrnnou (mimořádně ve větší části textu nesouhlasí stránkování v obsahu a textu; posun o -1).

Práce je podložena strukturovaným a precizním matematicko-statistickým aparátem a zpracovává neobyčejně rozsáhlé množství dat. Autor v závěru textu dokladuje velmi bohatý přehled o literatuře z dané oblasti, přikládá k práci i rámcový seznam použitých zkratk a pojmů.

Celkově hodnotím v práci pozitivně zejména obsáhlou literaturu, výborné zpracování historického přehledu online proměn komunit i obsáhlé zpracování dat. Zbytečné se mi jeví autorovo nutkavé upozorňování na rychlé zastarávání zdrojů, za poněkud unáhlené mám chápání vztahu mezi „přátelstvím“ a proměnami komunikace jako vlivu (tedy zřejmě kauzálního vztahu; zde však není možno vyloučit ani působení dalších proměnných). Závěrem přes dílčí připomínky doporučuji, aby se předložená práce stala předmětem obhajoby na katedře psychologie. Navrhuji hodnocení: výborně.

Praha 13. 5. 2011

PhDr. Iva Štětovská, Ph.D.